

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

DĖL KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2013 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO IR SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO

2014 m. birželio 25 d. Nr. K7-20

Kėdainiai

Auditas atliktas, vykdant
Savivaldybės kontrolieriaus
2013 m. rugsėjo 16 d. įsakymą Nr. K1-5
2014 m. gegužės 2 d. įsakymą Nr. K1-8

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolierė Zita Valiauskienė
Vyriausioji specialistė Angelina Gadeikienė
Vyriausioji specialistė Vilma Unikienė
Vyriausioji specialistė Rūta Lukoševičienė
Vyriausioji specialistė Jurga Volkovaitė

Su audito ataskaita galima susipažinti
Kėdainių rajono savivaldybės interneto puslapyje
Adresu: www.kedainiai.lt

TURINYS

SANTRAUKA	3
IŽANGA	4
AUDITO APIMTIS IR METODAI	5
PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS	8
1. Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamų įvykdymas	8
1.1. Biudžeto įvykdymo rodikliai ir bendrosios tendencijos	8
1.2. Savivaldybės biudžeto pajamų užduoties įvykdymas	9
2. Savivaldybės 2013 metų biudžeto išlaidos	11
3. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų	15
4. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų	16
5. Dėl savivaldybės 2013 metų turto ataskaitos	17
6. Savivaldybės lėšų ir turto valdymas, naudojimas ir disponavimas jais	18
6.1. Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo ir mero fondo lėšų naudojimas	18
6.2. Savivaldybės administracijos lėšos skirtos kitiems subjektams programų priemonėms vykdyti	19
6.3. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos programai „Socialinės apsaugos plėtojimas“ (03) finansuoti lėšų panaudojimo	21
6.4. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos	22
6.5. Darbo užmokesčiui skirtų asignavimų naudojimas	22
6.6. Ilgalaikio turto sritis	23
6.7. Apskaitos organizavimas	25
REKOMENDACIJOS	26

SANTRAUKA

Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba, vykdydama savo pareigą, atliko 2013 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą ir parengė Tarybai Išvadą, kurioje pareiškė besąlyginę nuomonę.

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos patvirtintas (su patikslinimais) 2013 metų Savivaldybės biudžetas: 122 mln. 585,9 tūkst. Lt planuojamos pajamų, o įskaitant planuojamas paskolas 7660,7 tūkst. Lt, pajamų planas sudaro 130 mln. 246,6 tūkst. Lt; 130 mln. 178,1 tūkst. Lt išlaidų, iš jų: paprastosioms išlaidoms – 118 mln. 713,5 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui – 73 mln. 614,5 tūkst. Lt; turtui įsigyti – 11 mln. 464,6 tūkst. Lt; kitoms savivaldybėms perduodamos mokinio krepšelio lėšos – 68,5 tūkst. Lt. Faktiškai 2013 metais į Savivaldybės biudžetą gauta 125 mln. 62,7 tūkst. Lt pajamų ir padaryta 131 mln. 190,7 tūkst. Lt išlaidų. Savivaldybės biudžeto pajamų užduotis įvykdyta 102 proc., išlaidų – 100,7 proc.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenimis turto vertė 528 mln. 529,6 tūkst. Lt., ilgalaikio materialiojo turto – 432 mln. 295,7 tūkst. Lt, atsargos – 2 mln. 902,6 tūkst. Lt, finansavimo sumos – 84 mln. 193 tūkst. Lt, įsipareigojimai – 17 mln. 985,8 tūkst. Lt, einamųjų metų deficitas sudaro 7 mln. 660 tūkst. Lt.

Savivaldybės biudžetą tvirtina savivaldybės taryba pagal nustatytus Biudžeto sandaros įstatymo¹ 26 str. 4 d. rodiklius. Audito metu nustatyta, rajono Taryba 2013 metų savivaldybės biudžetą patvirtino pagal Seimo patvirtintus savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius. Savivaldybės biudžetas tikslintas penkis kartus.

Kėdainių rajono savivaldybės taryba kasmet atleidžia juridinius ir fizinius asmenis nuo mokesčių, 2013 metais į savivaldybės biudžetą neįplaukė 343,3 tūkst. Lt planuotų mokesčių pajamų.

2013 metais pagal Tarybos 2013 m. kovo 29 d. sprendimą Nr. TS-83 buvo nutarta imti penkeriems metams 5 mln. 350 tūkst. Lt paskolą. Savivaldybės administracijos Prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų komisija organizavo ir vykdė banko finansinių paslaugų–banko paskolos penkeriems metams 5 mln. 350 tūkst. Lt sumai atvirą pirkimą, vykdant pirkimą CVP IS priemonėmis. 2013-07-22 pasirašyta ilgalaikės paskolos–kredito linijos sutartis Nr. VP-469 su AB SEB banku.

Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervui patvirtinta 40,0 tūkst. Lt, faktiškai gauta ir panaudota 27,2 tūkst. Lt arba 68 proc. planuotų asignavimų. Nepanaudotos lėšos 12,4 tūkst. Lt grąžintos į savivaldybės biudžetą. Patirtas išlaidas nurašė direktoriaus įsakymu sudaryta komisija.

Mero fondo lėšos naudojamos reprezentacijos reikmėms - atstovavimui šalies viduje ir užsienyje. Mero fondu disponuoja savivaldybės meras. 2013 metams rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 22 d. sprendimu Nr. TS-1 patvirtintos mero fondo lėšos 50 tūkst. Lt. Panaudota 49,8 tūkst. Lt arba 99,6 proc. šio fondo lėšų.

¹Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 1990-07-30 įstatymas Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

Vykdydama Vietos savivaldos įstatymo² reikalavimą prižiūrėti, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas, naudojami piniginiai ištekliai ir turtas, bei teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateiktų tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo. Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba atliko Savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir kitų viešojo sektoriaus subjektų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinio finansinio (teisėtumo) auditą. Vykdydama Vietos savivaldos įstatymo nuostatas, atliko Savivaldybės administracijos parengtos Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitos auditą.

Audito tikslas – įvertinti aukščiausio lygio finansų valdymo vidaus kontrolę, 2013 metų Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto administravimą ir vykdymą, įvertinti, ar konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniai ir Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaita parengti pagal teisės aktų reikalavimus ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2013 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitos tikrumo ir teisingumo.

Auditas atliktas Kėdainių rajono savivaldybės kontrolieriaus įsakymais 2013 m. rugsėjo 16 d. Nr. K1-5 ir 2014 m. gegužės 2 d. Nr. K1-8. Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Zita Valiauskienė ir vyriausiosios specialistės Angelina Gadeikienė (iki 2014 m. vasario 1d.), Vilma Unikienė, Rūta Lukoševičienė, Jurga Volkovaitė (nuo 2014 m. gegužės 2 d.).

Audituotas subjektas – Kėdainių rajono savivaldybės administracija (toliau tekste – Savivaldybės administracija), juridinio asmens kodas – 188768545, adresas – J.Basanavičiaus 36, Kėdainiai.

Audituojamam laikotarpiu Savivaldybės administracijai vadovavo administracijos direktorius Romualdas Gailiūnas, Savivaldybės Biudžeto ir finansų skyriui vadovavo vedėja Janina Aksinavičienė, nuo 2013 m. rugsėjo 10 d. - Alvydas Mažeika. Savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus vedėja - Rasa Vitkutė, Turto valdymo skyriaus vedėja - Audronė Naujalienė. Savivaldybės išdo apskaitą vedė Biudžeto ir finansų skyriaus vyriausioji specialistė Rasa Ročienė, Savivaldybės privatizavimo fondo - Apskaitos skyriaus vyriausioji specialistė Regina Čiužauskienė, Savivaldybės biudžetinių įstaigų – atitinkamos biudžetinės įstaigos vyriausiasis buhalteris.

Audito procedūros buvo atliekamos pagal atrankinio tyrimo rezultatus pasirinktose subjektuose (komponentuose) - savivaldybės administracijoje, jos struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose – Truskavos, Surviliškio seniūnijose bei savivaldybei pavaldžiose įstaigose – Surviliškio Vinco Svirskio pagrindinėje mokykloje, mokyklose–darželiuose „Puriena“ ir „Dobiliukas“, lopšeliuose–darželiuose „Varpelis“ ir „Aviliukas“, Dailės mokykloje, Šėtos socialiniame ir ugdymo centre, Kėdainių rajono savivaldybės Mikalojaus Daukšos viešojoje bibliotekoje. Šių įstaigų vadovai atsakingi už biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių parengimą ir teisingą pateikimą, patikėjimo teise valdomo valstybės ir savivaldybės turto ir lėšų, valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą bei naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

Audituojamasis laikotarpis - 2013 metai.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai. Nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, lėšų ir

²Lietuvos Respublikos vietos savivaldos 1994-07-07 įsakymas Nr. I-533

turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadose.

Ataskaita teikiama Kėdainių rajono savivaldybės merui ir Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriui, bei jos kopija Kėdainių rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami savivaldybės administracijos ir savivaldybei pavaldžių subjektų Kėdainių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai pateikti rinkiniai:

1. Finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai, kuriuos pateikė savivaldybės administracija, jos struktūriniai teritoriniai padaliniai – Truskavos, Surviliškio seniūnijos bei savivaldybei pavaldžios įstaigos – Surviliškio Vinco Svirskio pagrindinė mokykla, mokyklos–darželiai „Puriena“ ir „Dobiliukas“, lopšeliai–darželiai „Varpelis“ ir „Aviliukas“, Dailės mokykla, Šėtos socialinis ir ugdymo centras, Kėdainių rajono savivaldybės Mikalojaus Daukšos viešoji biblioteka.

Įvertinę 2013 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir lėšų, bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą, savivaldybės administracijai pateikėme raštus su pastebėjimais, o jos struktūriniams teritoriniams padaliniams – seniūnijoms ir savivaldybei pavaldžioms įstaigoms audito, patikrinimo ataskaitas ir rekomendacijas. Šių auditų rezultatai naudojami vertinant Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius.

2. 2014 m. vasario 13 d.³ vertinimui pateiktas Kėdainių rajono savivaldybės Konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kurį sudaro:

- Aiškinamasis raštas prie Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto įvykdymo ataskaitos už 2013 metus;
- Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaita metinė (forma Nr. 1-sav.);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2- sav.);
- Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav.);
- Pažyma dėl skolinių įsipareigojimų pagal kreditorius, valiutas, pradinę ir likutinę trukmę (forma Nr. 3- sav. priedas);
- Ilgalaikių paskolų panaudojimo statistinė 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4 - sav.);
- Mokėtinų ir gautinų sumų 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4);

3. 2014 m. balandžio 8 d.⁴ vertinimui pateiktas Kėdainių rajono savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinys, kurį sudaro:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita 2013 m. pagal gruodžio 31d. duomenis;

³Kėdainių rajono savivaldybės administracijos 2014-02-13 raštas Nr. AS-778 „Dėl 2013 metų savivaldybės biudžeto įvykdymo ataskaitos“

⁴Kėdainių rajono savivaldybės administracijos 2014-03-28 raštas Nr. AS-1547 „Dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo 2013 m. gruodžio 31 d.“

- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Kėdainių rajono savivaldybės išdo metinės finansinės ataskaitos 2013-12-31 aiškinamasis raštas.

4. 2014 m. gegužės 15 d.⁵ vertinimui pateikta savivaldybės Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis

5. 2014 m. gegužės 21 d.⁶ vertinimui pateiktas Kėdainių rajono savivaldybės privatizavimo fondo finansinių ataskaitų rinkinys, kurį sudaro:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita 2013 m. pagal gruodžio 31d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Kėdainių rajono savivaldybės privatizavimo fondo aiškinamasis raštas prie 2013 m. metinio finansinių ataskaitų rinkinio;

6. 2014 m. birželio 5 d.⁷ vertinimui pateiktas Kėdainių rajono savivaldybės Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys, kurį sudaro:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita 2013 m. pagal gruodžio 31d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- 2013 metų aiškinamasis raštas.

Kėdainių rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamų ir įplaukų patikslintas planas **122 mln. 585,9 tūkst. Lt**, faktiškai gauta **125 mln. 62,7 tūkst. Lt**, gauta 2 mln. 476,8 tūkst. Lt daugiau planuotų pajamų ir apskaityta apyvartinių lėšų likutyje.

2013 metais buvo vykdoma 11 programų, kurių finansavimui panaudota 131 mln. 190,7 tūkst. Lt. arba 100,7 proc. planuotų išlaidų. Programų priemonėms įgyvendinti savivaldybės asignavimai paskirstyti 64 asignavimų valdytojams, iš kurių Savivaldybės administracijai skiriama 24 proc. visų asignavimų. Nuo rugsėjo 1 d. reorganizavus švietimo įstaigas, asignavimo valdytojų liko 58.

Savivaldybė valdo, naudoja ir disponuoja jai nuosavybės teise priklausanti ir patikėjimo teise valdomą turtą, kurio likutinė vertė 2013-12-31 - 528 mln. 529,6 tūkst. Lt.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

- 1 proc. visų kasinių išlaidų, tai sudaro 1 mln. 256,3 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtinių klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos biudžeto vykdymo ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.
- 1 proc. savivaldybės turto vertės, tai sudaro 5 mln. 285,3 tūkst. Lt. Ši nustatyta suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos ar jų visuma parodo, kad finansinės ir kitos ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus bei finansavimo sumas visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

⁵Kėdainių rajono savivaldybės administracijos 2014-05-14 raštas Nr. AS-2445 „Dėl ataskaitos pateikimo“;

⁶Kėdainių rajono savivaldybės administracijos 2014-05-21 raštas Nr. AS-2583 „Dėl ataskaitų pateikimo“;

⁷Kėdainių rajono savivaldybės administracijos 2014-06-05 raštas Nr. AS-2861 „Dėl 2013 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta išsami rizikos analizė, vidaus kontrolės sistemos vertinimas, nustatytos svarbiausios audito sritys, kuriose atliktos ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių pagrindinės audito procedūros.

Pagrindines audito procedūras atlikome šiose svarbiausiose audito srityse:

- Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų,
- Socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo,
- Mokėtinų ir gautinų sumų,
- Ilgalaikio turto,
- Privatizavimo fondo,
- Mero fondo lėšų panaudojimo,
- Administracijos direktoriaus rezervo lėšų panaudojimo,
- Savivaldybės vardu imtų paskolų,
- Savivaldybės administracijos lėšų skirtų kitiems subjektams programų priemonėms vykdyti.

Pagrindinės audito procedūros atliktos atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo audito visumą. Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo ir analitines procedūras.

2013 m. lapkričio 11 d. savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba ir Valstybės kontrolė pasirašė bendradarbiavimo susitarimą kartu atlikti 2013 m. savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą. Šiuo susitarimu abi pusės (Valstybės kontrolė ir savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba) yra įpareigojusios keistis informacija apie audito strategiją, audito riziką, audito procedūras ir jų rezultatus, siekiant išvengti darbų dubliavimo. Šioje audito ataskaitoje yra teikiami Valstybės kontrolės atliktų audito procedūrų rezultatai.

Valstybės kontrolė, būdama aukščiausioji audito institucija ir teikdama išvadą Lietuvos Respublikos Seimui dėl nacionalinio ataskaitų rinkinio, turi gauti užtikrinimą, kad savivaldybių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditai atlikti tinkamai ir kokybiškai, todėl Kontrolės ir audito tarnyba pateiks Valstybės kontrolei teikiamą savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio bei nustatytas klaidas ir neatitikimus.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁸ ir mūsų sukaupta auditorių patirtimi.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų informacijos iškraipymų, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

---

⁸Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

1. Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamų įvykdymas

IŠVADA

1. Kėdainių rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamų užduotis įvykdyta 125mln. 62,7 tūkst. Lt su skolintomis lėšomis 130mln. 758,1 tūkst. Lt. Gauta 2 mln. 476,8 tūkst. Lt daugiau planuotų pajamų. Palyginus su 2012 metais, gauta biudžeto pajamų daugiau 1 mln. 523,58 tūkst. Lt.
2. Savivaldybės biudžeto pajamų surinkimas turto mokesčio (nekilnojamojo turto juridinių asmenų) lyginant su 2012 metais sudarė tik 70,9 proc., t.y. 1082 tūkst. Lt. surinkta mokesčio mažiau, tam turėjo įtakos, ne laiku patvirtinti einamojo mokesčio laikotarpio nekilnojamo turto tarifai.
3. 2013 m. gruodžio 13 d. sprendimu Nr. TS-320 tikslinant savivaldybės biudžetą, neatsižvelgta į 2013 m. spalio 30 d. LR Kultūros ministro įsakymą Nr. ĮV-751 " Dėl 2013 m. valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal savivaldybės investicijų projektus" pakeitimo"- Kėdainių rajono savivaldybės Kėdainių kultūros centro rekonstrukcijos lėšos - 0,0 Lt.

1.1. Biudžeto įvykdymo rodikliai ir bendrosios tendencijos

Kėdainių rajono Savivaldybės taryba (toliau taryba) patvirtino 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamas⁹ 118 mln. 712,1 tūkst. Lt. Tarybos sprendimais metų eigoje savivaldybės biudžetas buvo tikslintas 5 kartus.

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimais (2013 m. vasario 22d. Nr. TS-1, 2013 m. balandžio 26 d. Nr. TS- 121, 2013 m. liepos 5d. Nr. TS-190, 2013m. rugsėjo 27d. Nr. TS-236, 2013m. spalio 25d. Nr. TS-278,) patikslinti 2013 metų Kėdainių rajono Savivaldybės biudžeto pajamų plano duomenys teisingai atvaizduoti Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.), išskyrus specialiąją tikslinę dotaciją - valstybės investicijų 2013 m. programoje numatytos lėšos kapitalo investicijoms sumažintos 250,0 tūkst. Lt. Neteisingai patikslintas 2013 m. gruodžio 13d. sprendimas Nr.TS-320, neatsižvelgta į 2013 m. spalio 30 d. LR Kultūros ministro įsakymą Nr.ĮV-751" Dėl 2013m. valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal savivaldybių investicijų projektus" pakeitimo"- Kėdainių rajono savivaldybės Kėdainių kultūros centro rekonstrukcijos lėšos - 0,0 Lt.

Pagal savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.) nurodytus duomenis 2013 m. **Savivaldybės biudžetas įvykdytas:**

1. 2013 metų biudžeto pajamų ir įplaukų patikslintas planas **122 mln. 585,9 tūkst. Lt**, faktiškai gauta **125 mln. 62,7 tūkst. Lt.**, tai 2 mln. 476,8 tūkst. Lt arba 2,0 procentais daugiau.
2. 2013 metais savivaldybės biudžeto pajamų įvykdymo struktūroje kaip ir ankstesniais metais, didžiausią dalį visų gautų pajamų sudarė šios pajamų rūšys (proc.) 1 diagrama:
  - ✓ Dotacijos - 52,33 proc.;
  - ✓ Mokesčiai - 42,10 proc.;
  - ✓ Kitos pajamos - 4,88 proc.;

⁹ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2013-02-22 sprendimas Nr. TS-1 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto tvirtinimo“.

Šaltinis- Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013-12-31 ataskaita (forma Nr.1-sav.)

3. 2013 metais savivaldybės biudžeto pajamų įvykdymo struktūroje pagal detalias pajamų rūšis, didžiausią dalį visų gautų pajamų sudarė šios pajamų rūšys:
- Speciali tikslinė dotacija mokinio krepšeliui finansuoti – 29,5 proc.;
  - Gyventojų pajamų mokestis (VMI) -27,7 proc.;
  - Speciali tikslinė dotacija valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti - 16,6 proc.;
  - Gyventojų pajamų mokestis savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams išlyginti - 7,1 proc.;
  - Turto mokesčiai - 3,5 proc., t.t. įmonių ir organizacijų nekilnojamo turto mokestis - 2,1 proc.;

Visos kitos pajamų rūšys sudaro mažą procentą.

1.2. Savivaldybės biudžeto pajamų užduoties įvykdymas

Savivaldybės biudžeto pajamas sudaro surinkti mokesčiai, dotacijos, gautos iš valstybės biudžeto, pajamos gautos iš materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo ir kitos pajamos.

1. Gyventojų pajamų mokesčio 2013 metais surinkta 18,8 proc. daugiau nei buvo suplanuota. Lyginant su 2012 metais šio mokesčio, perskaičiavus palyginamosiomis sąlygomis, surinkta 17,8 proc. arba 5 mln. 235,4 tūkst. Lt daugiau, nei ankstesniais metais. Lyginant su 2011 metais (perskaičiavus palyginamosiomis sąlygomis) surinkta 6 mln. 938,6 tūkst. Lt daugiau.
2. Turto mokesčių planas įvykdytas 12,7 proc. (455,7 tūkst. Lt), lyginant su 2012 metais sudarė tik 83,3 proc., t.y. 877,5 tūkst. Lt surinkta turto mokesčio mažiau. Šio mokesčio struktūroje didžiausias nesurinkimas yra juridinių asmenų nekilnojamo turto mokesčio, 2013 metų surinkimo planas įvykdytas 5,5 proc. (137,5 tūkst. Lt), lyginant su 2012 metais surinkta 1 mln. 82 tūkst. Lt. mažiau, lyginant su 2011 metais - 488 tūkst. Lt mažiau.

Mokesčio nesurinkimo priežastis, ne laiku patvirtinti einamojo mokesčio laikotarpio nekilnojamojo turto tarifai.

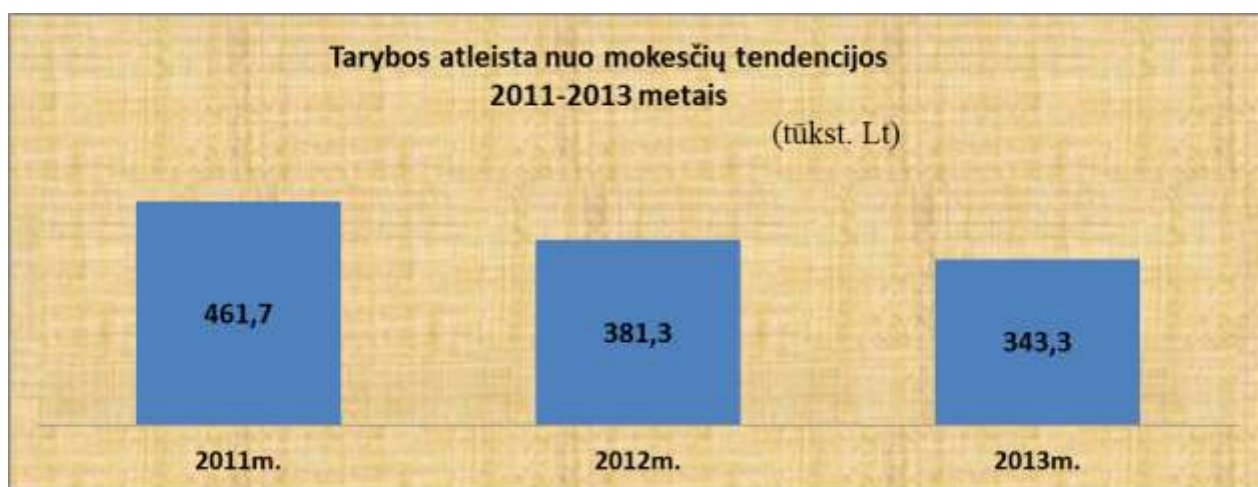
"Konkretų mokesčio tarifą, kuris galios atitinkamos savivaldybės teritorijoje nuo kito mokesčio laikotarpio pradžios, savivaldybės taryba nustato iki einamojo mokesčio laikotarpio birželio 1 dienos." - nekilnojamojo turto įstatymas¹⁰ 6 str.2d.

Rajono taryba 2013 metams nekilnojamojo turto mokesčio tarifus patvirtino 2012 m. birželio 29 d. sprendimu Nr. TS-205.

3. Žemės mokesčio surinkta 363,8 tūkst. Lt daugiau nei planuota, lyginant su praėjusiais metais 192,8 tūkst. Lt daugiau.
4. Žemės nuomos mokesčio surinkta 90,2 tūkst. Lt daugiau nei planuota, palyginus su 2012 metais – 26,3 tūkst. Lt mažiau.
5. Pajamų iš vietinės rinkliavos surinkta 119,3 tūkst. Lt daugiau nei planuota, lyginant su praėjusiais metais 78,6 tūkst. Lt mažiau.
6. Valstybinės rinkliavos surinkta 68,9 tūkst. Lt daugiau nei planuota. Lyginant su 2012 metų tuo pačiu laikotarpiu pajamos padidėjo 6,7 proc. arba 9,3 tūkst. Lt.
7. Kėdainių rajono savivaldybės asignavimų valdytojai atlikdami funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, per einamus metus surinko 4 mln. 15 tūkst. Lt pajamų už patalpų nuomą, atsitiktines paslaugas, įmokas už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose. Planas neįvykdytas 76,4 tūkst. Lt., (didžiausias nesurinkimas įmokų už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose 92,1 tūkst. Lt.) Lyginant su 2012 metais šių pajamų surinkta 6,9 proc. mažiau. Pagrindinė nesurinkimo priežastis- mažėja lankančių ikimokyklinės įstaigas vaikų skaičius.
8. Savivaldybė 2013 metais gavo materialiojo turto realizavimo pajamų (už žemę) - 789,1 tūkst. Lt. Pajamos gautos iš VĮ Valstybės turto fondo-15,6 tūkst. Lt, VMI-598,8 tūkst. Lt, Nacionalinės žemės tarnybos prie ŽŪM- 174,8 tūkst. Lt.
9. Pagal Biudžeto sandaros įstatymą¹ vietinės rinkliavos yra savivaldybės finansinių išteklių dalis, kiekvienais metais planuojama savivaldybės biudžeto pajamose. Vietinių rinkliavų 2013 metais gauta 265,1 tūkst. Lt, t.y. 119,3 tūkst. Lt daugiau nei buvo planuota, planas įvykdytas 104,7 procento. Tačiau lyginant su 2012 m. surinkimas sumažėjo 78,6 tūkst. Lt.

Kėdainių rajono savivaldybės taryba kasmet atleidžia juridinius ir fizinius asmenis nuo mokesčių, 2013 metais į savivaldybės biudžetą neįplaukė 343,3 tūkst. Lt planuotų mokesčių pajamų.

2 Diagrama

¹⁰Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas, 2005-06-07 Nr. X-233(su vėlesniais pakeitimais)

2013 metais savivaldybė rajono tarybos sprendimais suteikė mokesčių ir rinkliavų lengvatų 38 tūkst. Lt mažiau nei 2012 metais ir 118,5tūkst. Lt mažiau nei 2011 metais.

2 Diagrama

Daugiausiai buvo atleista rajono gyventojų nuo žemės mokesčio, turintiems teisę į mokesčių lengvatas (81,6 proc.).

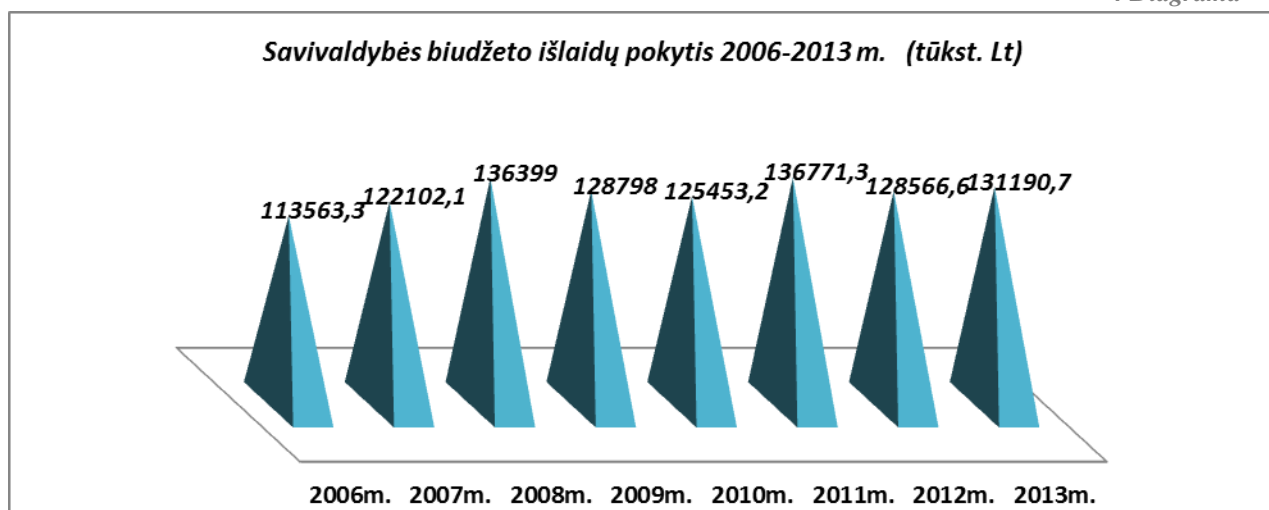
2. Savivaldybės 2013 metų biudžeto išlaidos

IŠVADA

1. Kėdainių rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto išlaidų patikslintas planas 130 mln. 178,1 tūkst. Lt, įvykdymas – 131 mln. 122,2 tūkst. Lt. arba 100,7 proc. planuotų išlaidų.
2. Kėdainių rajono savivaldybė, vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo¹ 32 straipsniu, grąžino Lietuvos Respublikos biudžetui 263 tūkst. Lt. nepanaudotų specialios tikslinės dotacijos asignavimų.
3. Savivaldybėje buvo vykdoma 11 programų, 51,7proc. asignavimų skirta programai „Švietimas ir ugdymas“ (01), 18,4proc. - programai „Socialinės apsaugos plėtojimas“ (03).

Palyginus aštuonių metų savivaldybės biudžeto išlaidas pastebimas iki 2008 metų išlaidų didėjimas, 2009 ir 2010 metais biudžeto išlaidos mažėjo, tačiau 2011 metais išlaidos pasiekė ir viršijo 2008 metų lygį. 2013 metais išlaidos didėja (4 diagrama).

4 Diagrama

Šaltinis- Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013-12-31 ataskaita (forma Nr.2-sav.)

Savivaldybės biudžetas – programinis, 2013 m. vykdoma 11 programų. Numatytoms programoms vykdyti patvirtinta 131mln. 190,7 tūkst. Lt asignavimų (2013-12-13 tarybos sprendimas Nr. TS-320). Didžiausia asignavimų dalis skiriama programai „Švietimas ir ugdymas“ (01), - 64 mln. 607,6 tūkst. Lt, mažiausia - programai „Parama verslui ir verslo plėtra“ (10) - 47 tūkst. Lt.

Visos išlaidos 2013 metais palyginus su 2012 metais padidėjo 2 mln. 624,1 tūkst. Lt., palyginus su 2011 metais - 5 mln. 580,6 tūkst. Lt sumažėjo.

Kėdainių rajono savivaldybė, vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo¹ 32 straipsniu, gražino Lietuvos Respublikos Finansų ministerijai 263 tūkst. Lt nepanaudotų planuotų specialios tikslinės dotacijos asignavimų:

- 262,5 tūkst. Lt valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų, iš jų:
  - 232,9 tūkst. Lt - socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimui ir mokėjimui, nes sumažėjo planuotas gavėjų skaičius
  - 26,0 tūkst. Lt - socialinė parama mokiniams
  - 3,6 tūkst. Lt - kitos lėšos
- 0,5 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų.

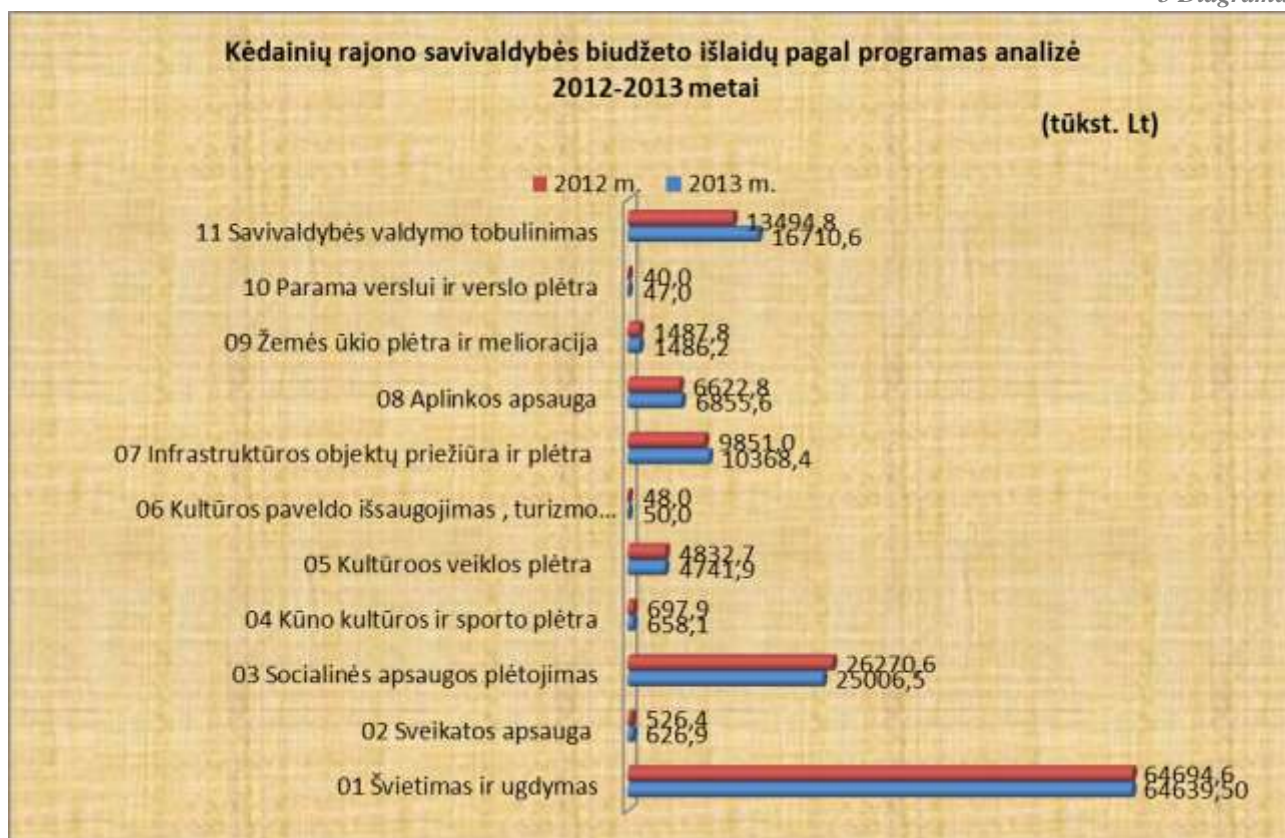
1 lentelė

Kėdainių rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto išlaidų vykdymas pagal valstybės funkcijas (tūkst. Lt)

Eil. Nr.	Išlaidos pagal valstybės funkcijas	Patikslintas planas	Įvykdyta	Plano įvykdymas	
				+/-	Proc.
1	Bendros valstybės paslaugos	9372,9	13243,9	-3871,0	141,3
2	Gynyba	128,7	128,7	-	100
3	Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	1826,5	1826,3	0,2	100
4	Ekonomika	4939,5	4106,4	833,1	83,1
5	Aplinkos apsauga	7135,1	7097,3	37,8	99,5
6	Būstas ir komunalinis ūkis	4431,7	4106,9	324,8	92,7
7	Sveikatos apsauga	879,3	864,3	15,0	98,3
8	Poilsis, kultūra ir religija	8647,1	7725,8	921,3	89,3
9	Švietimas	68106,8	67823,5	283,3	99,6
10	Socialinė apsauga	24710,5	24199,1	511,4	97,9
	Iš viso:	130178,1	131122,2	-944,1	100,7

Šaltinis- Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013-12-31 ataskaita (forma Nr.1-sav.)

Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitos (forma Nr. 1-sav.) duomenimis 2013 m. biudžeto išlaidų planas pagal funkcinę klasifikaciją įvykdytas 100,7 proc. ir panaudota 944,1 tūkst. Lt asignavimų daugiau nei buvo suplanuota. Daugiausia 2013 metų biudžeto asignavimų panaudota švietimo, socialinės apsaugos, bendrų valstybės paslaugų funkcijoms vykdyti. Mažiausia - gynybai ir sveikatos apsaugai.

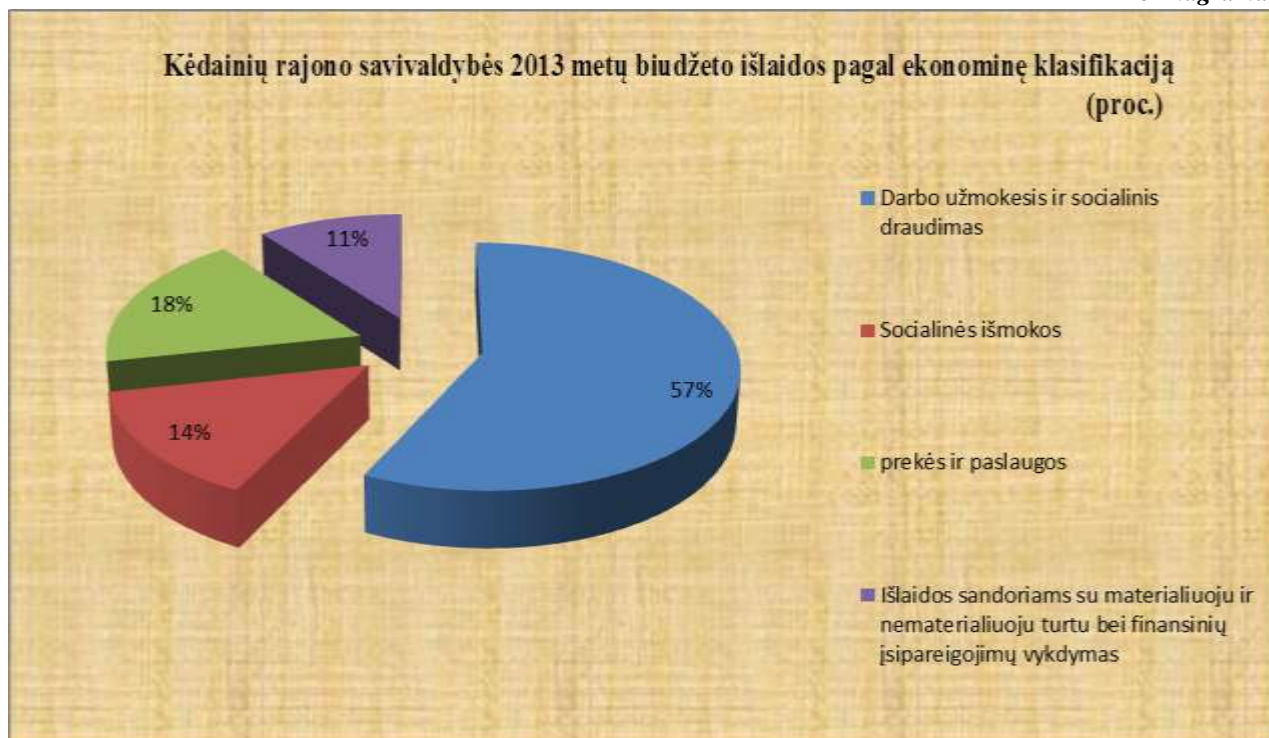

Didžiausia dalis 51,7 proc. biudžeto lėšų skiriama švietimui. 2013 metais programos „Švietimas ir ugdymas“ (01) kasinės išlaidos sudarė 64 mln. 571 tūkst. Lt. Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) įsakymais Kėdainių rajono savivaldybei skirta 37 mln. 80 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų, panaudota 36 mln. 846,9 tūkst. Lt. Dėl mokinių migracijos kitoms savivaldybėms perduota 68,5 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų. Lyginant su 2012 m. mokinio krepšelio išlaidos sumažėjo 1 mln. 280,8 tūkst. Lt (1,9 proc.). Didžiausią įtaką turi mokinių skaičiaus mažėjimas, per 2012-2013 mokslo metus švietimo įstaigose sumažėjo 320 mokinių.

Programos „Socialinės apsaugos plėtojimas“ (03) kasinės išlaidos sumažėjo 3,3 proc. nes sumažėjus pašalpų gavėjų skaičiui mažiau išmokėta socialinių pašalpų ir kompensacijų.

Programos „Savivaldybės valdymo tobulinimas“ (11) išlaidos lyginant su 2012 metais padidėjo 3 mln. 215,8 tūkst. Lt. Tai 2012 metų apyvartinių lėšų dalis, kuria buvo padengta paskola.

Programos „Infrastruktūros objektų priežiūra ir plėtra“ (07) audituojamų metų kasinės išlaidos mažesnės nei planas 2 mln. 580,7 tūkst. Lt, kadangi ne visi numatyti investiciniai projektai buvo įvykdyti ir priduoti.

Šaltinis- Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2013-12-31 ataskaita (forma Nr.2-sav..)

Didžiausia dalis biudžeto lėšų skiriama darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui (57 proc.). Palyginus su 2012 m. šios išlaidos išaugo 1 mln. 921,1 tūkst. Lt arba 2,7 proc. Pagrindinės priežastys - nuo 2013 m. pradžios padidėjusi minimali mėnesinė alga, išeitinių išmokų išmokėjimui 6 reorganizuotų švietimo įstaigų darbuotojams, valstybės tarnautojams sumažintų atlyginimų atstatymas .

Apyvartos lėšų likutis 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 4 mln. 136,3 tūkst. Lt. kuris 2014 m. biudžete bus paskirstytas 2013 m. gruodžio 31 d. susidariusiems įsiskolinimams dengti:

- ✓ 3 mln. 454 tūkst. Lt – lėšos paskolai grąžinti;
- ✓ 254,7 tūkst. Lt – lėšos komunalinių atliekų tvarkytojui įsiskolinimui dengti;
- ✓ 234,5 tūkst. Lt – lėšos aplinkos apsaugos rėmimo specialiajai programai;
- ✓ 32,2 tūkst. Lt – lėšos, gautas už patalpų nuomą, 2014 m. sausio 1 d. įsiskolinimams dengti
- ✓ 91,5 tūkst. Lt – lėšos, gautas už atsitiktines paslaugas, 2014 m. sausio 1 d. įsiskolinimams dengti
- ✓ 69,4 tūkst. Lt – lėšos, gautas už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose, 2014 m. sausio 1 d. įsiskolinimams dengti

Savivaldybės mokėtinios ir gautinos sumos

2013-12-31 savivaldybės mokėtinios sumos iš biudžeto lėšų yra 21 mln. 151,8 tūkst. Lt, iš jų 17 mln. 985,8 tūkst. Lt - ilgalaikės paskolos. Savivaldybės mokėtinios sumos per 2013 metus sumažėjo 702,7 tūkst. Lt.

2013-12-31 savivaldybės gautinos sumos iš biudžeto yra 413,0 tūkst. Lt. Per metus įsiskolinimas sumažėjo 176,3 tūkst. Lt.

Savivaldybės didžiausios mokėtinios sumos iš biudžeto lėšų, kai įvykdymo terminas

pradelstas dėl asignavimų trūkumo daugiau kaip 45 dienos – 33,3 tūkst. Lt, iš jų; įsiskolinimo sumos yra už transporto išlaikymą (10,6 tūkst. Lt) ir kitas paslaugas (10,4 tūkst. Lt).

Gautinų sumų iš biudžeto lėšų metų pradžioje buvo 589,3 tūkst. Lt, iš jų 300 tūkst. Lt rajono tarybos sprendimais perskolintos lėšos panaudotos savivaldybės kontroliuojamai įstaigai UAB „Kėdainių vandenys“ kuro pirkimui.

2012-07-01 suėjus senaties terminui (10 metų), UAB „Kėdainių vandenys“ įsiskolinimą savivaldybei buvo siūloma nurašyti kaip beviltišką skolą.

Rajono tarybos 2013 m. spalio 25 d. sprendimu Nr. TS-280 nutarta nurašyti UAB „Kėdainių vandenys“ 300 tūkst. Lt. skolą, mažinant savivaldybei debitorinį įsiskolinimą.

Skolinimosi rodikliai 2013 metais

Savivaldybių skolinimosi limitus nustato Lietuvos Respublikos Seimas¹¹, o Lietuvos Respublikos vyriausybė - savivaldybių skolinimosi taisyklės¹².

Kėdainių rajono savivaldybės skola neviršija Seimo patvirtinto limitu, kuris pagal patvirtintas nuostatas gali sudaryti 75 proc. nuo patvirtintų 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialių tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų), nes savivaldybės skola 29,6 proc. Savivaldybės skola ES projektams finansuoti sudaro 27,7 proc. visos savivaldybės bendros skolos. Savivaldybė laikėsi metinio grynojo skolinimosi limitu, jį sudaro 1,7 proc. (neviršija 20 proc. Seimo nustatyto).

Palyginus savivaldybės ir Lietuvos banko pateiktus duomenis paskolos likutis 2013-12-31 būklei 17 mln. 985,8 tūkst. Lt.

2013 metais pagal Tarybos 2013 m. kovo 29 d. sprendimą Nr. TS-83 buvo nutarta imti penkeriems metams 5 mln. 350 tūkst. Lt paskolą. Savivaldybės administracijos Prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų komisija organizavo ir vykdė banko finansinių paslaugų–banko paskolos penkeriems metams 5 mln. 350 tūkst. Lt sumai atvirą pirkimą, vykdant pirkimą CVP IS priemonėmis. 2013-07-22 pasirašyta ilgalaikės paskolos–kredito linijos sutartis Nr. VP-469 su AB SEB banku.

Įvertinus savivaldybės Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinėje 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 3-sav.–metinė) ir administracijos išdo apskaitos registru pateiktų duomenų teisingumą, neatitikimų nenustatyta.

3. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų

Audito metu įvertinus 2013 metų pateiktus duomenis apie Savivaldybės biudžeto pajamas ir išlaidas, reikšmingų klaidų, turinčių įtakos Savivaldybės konsoliduotajam biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniui, nenustatyta.

Dėl Savivaldybės biudžeto pajamų ataskaitų duomenų

Atlikę Savivaldybės biudžeto pajamų audito procedūras reikšmingų klaidų nenustatėme.

Dėl Savivaldybės biudžeto išlaidų ataskaitų duomenų

Biudžeto sandaros įstatyme numatyta, kad biudžeto asignavimai apskaitomi pagal funkcinę

¹¹2010-11-23 Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. XI-1164 redakcijos 5 str. 2 dalis;

¹²Lietuvos Respublikos vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345 patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės.

ir ekonominę klasifikaciją bei lėšų šaltinius. Audito metu išanalizavus Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitų duomenis pagal funkcinę klasifikaciją (forma Nr.2) ir kasines išlaidas nustatyta:

- patikslintas asignavimų planas yra 130 mln. 246,6 tūkst. Lt. Tai sutampa su tarybos sprendimais ir administracijos direktoriaus įsakymais dėl biudžeto asignavimų skyrimo bei perskirstymo.

- gauti asignavimai sudaro 100,7 proc. asignavimų plano. Kasinės išlaidos pagal išlaidų straipsnius sutampa su gautais asignavimais bei atitinka ekonominę asignavimų paskirtį pagal ekonominę klasifikaciją.

Dėl Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitų duomenų

Atlikę Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų audito procedūras, reikšmingų klaidų nenustatėme.

Įvertinus 2013 metų pateiktus duomenis apie Savivaldybės biudžeto pajamas, išlaidas, mokėtinas ir gautinas sumas, reikšmingų klaidų, turinčių įtakos Konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniui nenustatyta.

---

4. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹³ savivaldybės rengia aukštesniojo lygio metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinius, kurie apima savivaldybės išdo, privatizavimo fondo ir savivaldybės biudžetinių įstaigų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius. Norėdami, kad Kėdainių rajono savivaldybės 2013 metų konsoliduotame ataskaitų rinkinyje būtų pateikta teisinga ir tikra informacija apie sąskaitų likučius, gautas pajamas, sąnaudas ir grynąjį perviršį ar deficitą, atlikome reikšmingų sričių audito procedūras Savivaldybės išde, Privatizavimo fonde ir biudžetinėse įstaigose, kurių finansiniai rodikliai gali turėti reikšmingą įtaką konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio sudarymui.

Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinys

Atlikę Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinio audito procedūras reikšmingų klaidų nenustatėme.

Savivaldybės privatizavimo fondo finansinių ataskaitų rinkinys

Atlikę Savivaldybės privatizavimo fondo finansinių ataskaitų rinkinio audito procedūras reikšmingų klaidų nenustatėme.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

Pagal Finansų ministro patvirtintą 2013 metų konsolidavimo schemą¹⁴ Kėdainių rajono savivaldybės subjektų grupę sudaro 66 viešojo sektoriaus subjektai:

53 biudžetinės įstaigos,

11 sveikatos priežiūros viešosios įstaigos,

2 administruojami išteklių fondai (išdas, privatizavimo fondas).

---

¹³ 2007-06-26 Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais);

Vertinimo metu nustatyta, kad visi viešojo sektoriaus subjektai, nurodyti 2013 m. konsolidavimo schemeje, pateikė duomenis viešojo sektoriaus ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS) finansų ministro nustatytais terminais.

Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyrius atsakingas už Kėdainių rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu¹⁵ patvirtintas atsakingų darbuotojų sąrašas. 2014 m. kovo 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. AD-1-369 sąrašas pakeistas.

Konsolidavimas buvo vykdomas sudedant finansinių ataskaitų atitinkamus straipsnius ir eliminuojant konsoliduojamų subjektų tarpusavio ūkines operacijas ir jų rezultatus. Parengtą 2013 m. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį tikrinome ir analizavome šiais aspektais: ataskaitų loginius ryšius, pateiktas sumas, ar pateikta visa reikiama informacija, pateiktų duomenų ženklus, duomenų išeliminavimą, turto paskirtis, finansavimo šaltinius.

Atlikus Finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – FAR) informacijos apie nuosavybės dalies, tarpusavio sandorių eliminavimo, nederintų operacijų, rankinių įrašų peržiūrą, nustatėme, kad atskleista visa VSAFAS reikalaujama informacija. Pagal koregavimo žurnalo įrašų duomenis nustatyta, iš viso atlikta 18 koreguojančių įrašų. Pagal Konsolidavimo metodikos 59 punktą, kiekvienas konsolidavimo įrašas pagrindžiamas konsolidavimo įrašo pažyma (VSAKIS – žurnalo įrašo pažyma). Visiems koreguojantiems įrašams yra pateiktos pateisinančios pažymos.

Pagal Biudžeto ir finansų skyriaus pateiktas konsolidavimo kontrolės bei konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitas neištaisytų klaidų nenustatėme.

Remiantis VSS tarpusavio sandorių suderinimo pažyma, galime daryti išvadą, kad Savivaldybės 2013 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys pateiktas suderinus visus sandorius. Rinkinys pagal derinimo ir eliminavimo ryšius yra korektiškas. Kontrolės procedūros veikia, VSAKIS užtikrina, kad tinkamai sutikrintos ir atliktos kontrolės procedūros.

---

5. Dėl savivaldybės 2013 metų turto ataskaitos

Savivaldybės administracija pagal Vyriausybės nutarimą¹⁶ parengė savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitą pagal 2013-12-31 duomenis.

Savivaldybės 60 viešojo sektoriaus subjektų pateikė informaciją, reikalingą turto ataskaitai parengti (58 biudžetinės įstaigos ir 2 išteklių fondai, t.y. išdo ir privatizavimo).

¹⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-01-24 įsakymas Nr. 1K-019;

¹⁵ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-02-08 įsakymas Nr. AD-1-169 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės atsakingų asmenų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir finansinių ataskaitų rinkinių stebėjimą, pildymą ir pateikimą sąrašo patvirtinimo“

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-04-30 nutarimas Nr.380 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 17 d. nutarimo Nr.1226 „Dėl valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitų rengimo ir teikimo“ pakeitimo“

Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nefinansinio turto balansinė vertė ataskaitinių metų pradžioje sudarė 276 mln. 824,3 tūkst. Lt, ataskaitinių metų pabaigoje – 374 mln. 693,7 tūkst. Lt, iš jų: ilgalaikis materialusis turtas – 370 mln. 468,9 tūkst. Lt, biologinis turtas – 64,1 tūkst. Lt, ilgalaikis nematerialusis turtas – 1 mln. 258,2 tūkst. Lt, atsargos – 2 mln. 902,5 tūkst. Lt.

Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės nefinansinio turto balansinė vertė ataskaitinių metų pradžioje sudarė 57 mln. 825,0 tūkst. Lt, ataskaitinių metų pabaigoje – 61 mln. 841,3 tūkst. Lt.

Finansinį turtą ir įsipareigojimus sudaro turimi gryniesi pinigai, paskolos, nuosavybės vertybiniai popieriai ir kitas finansinis turtas (įsipareigojimai).

Savivaldybė ataskaitinių metų pabaigoje turėjo 4 mln. 795,9 tūkst. Lt pinigų bankų sąskaitose.

Pagal turto ataskaitos duomenis negrąžintų paskolų likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje (2012-12-31) sudarė 16 mln. 931,9 tūkst. Lt, ataskaitinių metų pabaigoje (2013-12-31) - 17 mln. 985,8 tūkst. Lt. Nuosavybės vertybinių popierių vertė 2013 metų pradžioje 62 mln. 182,1 tūkst. Lt, pabaigoje – 66 mln. 486,6 tūkst. Lt.

Savivaldybės įsipareigojimai balansine verte 2013 metų pabaigoje sudarė 12 mln. 407,5 tūkst. Lt. Jie sumažėjo 3 mln. 516,1 tūkst. Lt palyginus su įsipareigojimų suma metų pradžioje.

Ivertinę visų viešojo sektoriaus subjektų sudarytų savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitų duomenis, nustatyta - visas turtas ir įsipareigojimai įtraukti į ataskaitą, pateikti duomenys teisingi.

---

6. Savivaldybės lėšų ir turto valdymas, naudojimas ir disponavimas jais

6.1. Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo ir mero fondo lėšų naudojimo

Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu⁹ 2013 m. administracijos direktoriaus rezervui patvirtinta 40,0 tūkst. Lt.

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹⁷ patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų naudojimo tvarkos aprašas.

Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervui patvirtinta 40,0 tūkst. Lt, faktiškai gauta ir panaudota 27,2 tūkst. Lt arba 68 proc. planuotų asignavimų. Nepanaudotos lėšos 12,8 tūkst. Lt grąžintos į savivaldybės biudžetą. Patirtas išlaidas nurašė direktoriaus įsakymu¹⁸ sudaryta komisija. Lėšos naudojamos pagal paskirtį.

Savivaldybės mero fondas

Mero fondo lėšos naudojamos reprezentacijos reikmėms - atstovavimui šalies viduje ir užsienyje. Mero fondu disponuoja savivaldybės meras. 2013 metams rajono savivaldybės tarybos sprendimu⁹ patvirtintos mero fondo lėšos 50 tūkst. Lt.

---

¹⁷ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2013 m. kovo 29 d. sprendimas Nr. TS-84 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

¹⁸ Administracijos direktoriaus 2011-08-04 įsakymas Nr. AD-1-2252 „Dėl išlaidų nurašymo komisijų sudarymo“

Vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 28 d. sprendimu Nr. TS-316 patvirtinta Kėdainių rajono savivaldybės mero fondo reprezentacijos reikmėms lėšų naudojimo tvarka.

Vadovaujantis tvarkos nuorodomis „*mero fondo lėšos kas mėnesį naudojamos ne daugiau kaip dviejų Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskutiniojo paskelbto Lietuvos ūkio vidutinio mėnesio darbo užmokesčio dydžio*“.

45,7 proc. fondo lėšų panaudota užsienio valstybių delegacijų, svečių priėmimui, užsienyje arba savivaldybės administracijoje rengiamiems oficialiems priėmimams, darbo susitikimams, 28,2 proc. lėšų panaudota labdaros, kultūros, sporto ir kitiems visuomeniniams renginiams.

Atlikus audito procedūras įsitikinome, kad 2013 metais naudojant savivaldybės mero fondo lėšas, jos neviršijo dviejų darbo užmokesčio dydžių bendros sumos.

Patirtas išlaidas nurašo Kėdainių rajono savivaldybės 2011-04-14 mero potvarkiu Nr. MP1-14 sudaryta komisija.

2013 metais mero fondo lėšos panaudotos neviršijant bendrų savivaldybės reprezentacijai skirtų lėšų. Panaudota 49,8 tūkst. Lt arba 99,6 proc. šio fondo lėšų.

6.2. Savivaldybės administracijos lėšų skirtų kitiems subjektams programų priemonėms vykdyti

Kompensacijos už lengvatinį keleivių vežimą ir vežėjų nuostolius mokėjimas

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu⁹ savivaldybės biudžeto programų priemonėms 2013 m. skirta:

programos „Socialinės apsaugos plėtojimas“ (03) priemonei „kompensacijų už lengvatinį keleivių vežimą mokėjimas“ – 2 mln. 400 tūkst. Lt, iš jų bendrosios dotacijos kompensacijos 1 mln. 261 tūkst. Lt lėšų.

programos „Savivaldybės valdymo tobulinimas“ (11) priemonei „kompensacijos už vežėjų nuostolius mokėjimas“ -500 tūkst. Lt, iš jų bendrosios dotacijos kompensacijos 292 tūkst. Lt lėšų.

Atlikos audito procedūras savivaldybės administracijoje ir UAB „Kėdibusas“ siekiant įvertinti savivaldybės biudžeto programos „Socialinės apsaugos plėtojimas“ (03) lėšų, skirtų kompensacijų mokėjimui už lengvatinį keleivių vežimą ir programos „Savivaldybės valdymo tobulinimas“ (11) lėšų skirtų kompensacijų mokėjimui už vežėjų nuostolius.

Patikrinimus ir perskaičiavus pateiktus „Keleivių vežimo vietinio (priemiestinio) reguliaraus susiekimo autobusų maršrutais nuostolių ataskaitos“ duomenis nustatėme - ataskaitų duomenys teisingi. Tačiau sąskaitos nuostoliams padengti buvo išrašomos priemiesčio nuostolius sumažinus miesto autobusų maršrutais gautu pelnu.

Įvertinus asignavimų panaudojimą skirtą kelionės išlaidų kompensavimui išlaidoms padengti pagal sudarytas paslaugų sutartis nustatyta, kad pavėžėjimo organizavimui skirti asignavimai panaudoti teisėtai su visais paslaugos vykdytojais. Patirtos išlaidos teisingai atvaizduotos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013-12-31 ataskaitos (forma Nr.2) atitinkamame ekonominės klasifikacijos straipsnyje ir priskirtos atitinkamo laikotarpio išlaidoms. Kompensacijoms už lengvatinį keleivių pavėžėjimą 2 mln. 400 tūkst. Lt, iš jų 1 mln. 261 tūkst. Lt panaudota bendrosios dotacijos kompensacijos lėšos.

VšĮ Kėdainių ligoninėje, VšĮ Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centre vykdomos programos

Atliktos audito procedūras VšĮ Kėdainių ligoninėje, VšĮ Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centre, siekiant įvertinti savivaldybės biudžeto programos „Sveikatos apsauga“ (02) lėšų, skirtų programos priemonėms įgyvendinti. Visas programos priemonės, t.y. medicininės įrangos pirkimą bei teikiamų paslaugų kokybės gerinimą atlieka VšĮ Kėdainių ligoninė ir VšĮ Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centras.

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu⁹ savivaldybės biudžeto programos „Sveikatos apsauga“ (02) priemonėms įgyvendinti VšĮ Kėdainių ligoninei 2013m. skirta:

- ✓ Ligoninės įrangos pirkimui - 138 tūkst. Lt;
- ✓ Ligoninės dantų protezavimui pensininkams ir neįgaliesiems.– 40 tūkst. Lt;
- ✓ Vaikų slaugos lovų išlaikymui– 40 tūkst. Lt;
- ✓ Krūties vėžio prevencijos efektyvumo didinimui – 75,0 tūkst. Lt;
- ✓ Vaikų otorinolaringologinės pagalbos kokybės gerinimui – 25,0 tūkst. Lt.

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu⁹ Nr. savivaldybės biudžeto programos „Sveikatos apsauga“ (02) priemonėms įgyvendinti VšĮ Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centrui 2013 m. skirta:

- ✓ Odontologijos priežiūros-pagalbos kokybės gerinimo gyventojams 2011-2015m. Programai vykdyti – įrangai pirkti -20 tūkst. Lt.
- ✓ Būtiniosios medicininės pagalbos teikimo nedraustiems PSD Kėdainių rajono gyventojams programai vykdyti -61 tūkst. Lt.

Išanalizavus įstaigų biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013-12-31 ataskaitos duomenis (forma Nr. 2), nustatyta, kad savivaldybės biudžeto asignavimai programos priemonėms vykdyti panaudoti teisės aktų nustatyta tvarka, ataskaitos savalaikiai pateiktos savivaldybės Administracijai. Tikrinimo metu įsitikinta įstaigose turtas ir įsipareigojimai egzistuoja.

Pasiutligės prevencijos programa

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu⁹ programos „Sveikatos apsauga“ (02) lėšų pasiutligės prevencijos programai 2013 metais skirta 35,0 tūkst. Lt. Programai įgyvendinti 2013-03-14 sudaryta programos finansavimo sutartis Nr. VP-105. Lėšos naudojamos pagal patvirtintą sąmatą. Sudarant programos sąmatą išlaidos netolygiai paskirstytos ketvirčiais, mažiausia išlaidų dalis skirta IV ketvirčiui. *Didžiausia išlaidų dalis skirta darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui – 22,7 tūkst. Lt arba 65 proc.*

Išanalizavus patirtas išlaidas ir biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013-10-01 ataskaitos duomenis (forma Nr. 2), nustatyta, kad viršytas prekių ir paslaugų naudojimo straipsnis „Kitos paslaugos“ (pagal programos sąmatą skirta 3,6 tūkst. Lt, ataskaitoje nurodyta 6,0 tūkst. Lt., pagal apskaitos duomenis panaudota 5,6 tūkst. Lt.). Ataskaitiniu laikotarpiu programos sąmata nebuvo derinta ir tikslinta.

6.3. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos programai „Socialinės apsaugos plėtojimas“ (03) finansuoti lėšų panaudojimo

Parama mokinio reikmenims įsigyti

Remiantis Centralizuoto vidaus audito skyriaus patikrinimo ataskaitos duomenimis įvertinome socialinės paramos lėšas, skirtas mokiniams socialinei paramai gauti – mokinio reikmenims įsigyti.

Mokinio reikmenims įsigyti vienam mokiniui buvo skirta 156 Lt (120 proc. bazinės socialinės išmokos dydžio suma). Vertinant pareiškėjų pateiktus dokumentus nustatyta, kad buvo pateikti visi reikalingi dokumentai socialinei paramai mokiniams gauti, esminių neatitikimų nenustatyta. Parama mokinio reikmenims įsigyti buvo teikiama pinigais ir nepinigine forma (jeigu mokinys auga socialinės rizikos šeimoje). Lėšos, mokinio reikmenims įsigyti, buvo skirtos savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais (2013-08-05 Nr. AD-1-63; 2013-09-11 Nr. AD-1-1088; 2013-10-09 Nr. AD-1-1206; 2013-10-14 Nr. AD-1-1221).

2013 m. mokinio reikmenims įsigyti buvo skirta 395,6 tūkst. Lt, paramą gavo 2536 mokiniai.

Paramos mokinio reikmenims įsigyti skyrimo organizavimo procedūros atliktos vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu¹⁹ ir Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendim²⁰ patvirtina Paramos mokinio reikmenims įsigyti Kėdainių rajono savivaldybėje tvarka.

Įsigytiems produktams skirti asignavimai

Atliktos audito procedūros savivaldybės administracijoje programoje „Socialinės apsaugos plėtojimas“(03) , siekiant įsitikinti socialinei paramai skirtų asignavimų t.y. išlaidų už įsigytus produktus tikslingumo, bei teisingo lėšų panaudojimo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu¹⁹, bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimu Nr. 1770 patvirtintu „Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašu“, ir Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2010-12-17 sprendimu Nr. TS-375 patvirtinta Kėdainių rajono savivaldybės mokinių nemokamo maitinimo tvarka (pakeitimas 2013-12-13 sprendimas Nr. TS-334) skiriamos lėšos už išsigytus produktus. Tarybos sprendim⁹ patvirtintas savivaldybės biudžetas:

- ✓ Įsigytiems produktams skirti asignavimai–1 mln. 929,1 tūkst. Lt, patikslintas asignavimų planas-1 mln. 686,3 tūkst. Lt (2013-12-13 sprendimas Nr. TS-320). Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013-12-31 ataskaitoje (forma Nr.2) panaudoti 1 mln. 660,3 tūkst. Lt asignavimai pagal paskirtį–socialinės išmokos išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas (2.7.2.1).

---

¹⁹Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymas, 2006-06-13 Nr. X-686;

²⁰Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2008-06-27 sprendimas Nr. TS-204 „Dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti Kėdainių rajono savivaldybėje tvarkos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

asignavimai pagal paskirtį – socialinės išmokos išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas (2.7.2.1).

Nepanaudotos valstybės biudžeto (specialiosios tikslinės dotacijos) 26,0 tūkst. Lt lėšos grąžintos socialinių paslaugų priežiūros departamentui prie SADM (2014-01-06 mokėjimo nurodymas Nr. 30).

Savivaldybės administracijai socialinei paramai skirti asignavimai t.y. išlaidos už įsigytus produktus panaudoti pagal paskirtį.

6.4. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos

Audituotos lėšos skirtos Kėdainių rajono savivaldybei iš Kelių priežiūros ir plėtros programos, pagal sudarytas finansavimo sutartis su Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos.

Audito tikslas - įvertinti Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimo teisėtumą, įvertinti ar Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos, skirtos Kėdainių rajono savivaldybei, buvo panaudotos pagal paskirtį bei pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2013 metų ataskaitų tikrumo ir teisėtumo bei lėšų panaudojimo pagal paskirtį.

Pagal Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenis asignavimų planas (patikslintas) iš Kelių priežiūros ir plėtros programos – 4 mln. 141,4 tūkst. Lt, gauti asignavimai – 4 mln. 141,3 tūkst. Lt, kasinės išlaidos – 4 mln. 141,3 tūkst. Lt. 2013 metais darbų (paslaugų) faktiškai atlikta už 4 mln. 141,3 tūkst. Lt, iš jų 2 mln. 547,9 tūkst. Lt išlaidoms, 1 mln. 593,4 tūkst. Lt sandoriams su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu.

Pastebėjimai dėl audito metu nustatytų dalykų, neturėjusių įtakos Kontrolės ir audito tarnybos nuomonei, ir rekomendacijos Savivaldybės administracijai pateikti 2014-02-20 raštu Nr.K5-4 „Dėl atlikto kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų apskaitos ir panaudojimo audito“.

Kėdainių rajono savivaldybės administracijos 2013 metų parengtos ataskaitos pagal teisės aktų reikalavimus ir visais reikšmingais atžvilgiais teisingai nurodo visus atliktus darbus ir lėšų panaudojimą.

6.5. Darbo užmokesčiui skirtų asignavimų naudojimas

Biudžeto sandaros įstatymas¹ asignavimų valdytojus įpareigoja naudoti biudžeto lėšas pagal paskirtį, o Finansų ministro įsakymas¹⁹ nustato valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją.

Nesivadovaujant Valstybės ir savivaldybės biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija²¹ Kėdainių mokykla – darželis „Puriena“ neteisingai užregistravo:

- 2,8 tūkst. Lt darbo užmokesčio lėšas (14 lėšos (valstybės biudžetas) išmokėtas informacinių technologijų operatoriui “Kitų paslaugų” straipsnyje (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.30);

---

²¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 -07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2010 m. kovo 26 d. įsakymo Nr. 1K-085 redakcija) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija;

- inžinerinių tinklų techninė priežiūra priskiriama ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto išlaidoms.
- 1,6 tūkst. Lt išlaidas skirtas pastato inžinerinių tinklų priežiūrai “Kitų paslaugų” straipsnyje (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.30). Pagal išlaidų klasifikatorių pastato

Vadovaujantis 11-ojo standarto „Sąnaudos”²² nuostatomis, įstaigos neteisingai sąnaudas užregistravo ir atvaizdavo 2013-12-31 Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje „Pagrindinės veiklos sąnaudos”:

- 2,2 tūkst. Lt padidintos darbo užmokesčio sąnaudos dėl neteisingo praėjusio laikotarpio sąnaudų pripažinimo t.y. 2012m. gruodžio mėn. darbo užmokesčio sąnaudų (*Mokykla-darželis “Puriena”*);
- 4,4 tūkst. Lt padidintos kitų paslaugų sąnaudos, 2,8 tūkst. Lt sumažintos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos, 1,6 tūkst. Lt neužregistruotos paprastojo remonto ir eksploatavimo sąnaudos (*Mokykla-darželis “Puriena”*);
- 2,0 tūkst. Lt padidintos kitų paslaugų sąnaudos, dėl neteisingo materialinių pašalpų sąnaudų pripažinimo neužregistruotos pagrindinės veiklos kitos sąnaudos (*Truskavos seniūnija*).

Atlikus audito procedūras darbo užmokesčio srityje nustatyta, kad neteisėtai ir neekonomiškai buvo naudotos darbo užmokesčio lėšos:

- ✓ nepatvirtinus savivaldybės 2013 m. 2014 m. biudžeto asignavimų, iš jų darbo užmokesčio lėšų, darbuotojams dirbantiems pagal darbo sutartis buvo skirti priedai. Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo¹ 8 str. nuostata „savivaldybių biudžetų teisinis pagrindas yra atitinkamų savivaldybių tarybų priimti sprendimai dėl atitinkamų biudžetinių metų savivaldybių biudžetų patvirtinimo”, bei Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo²³ 5 p. priedai ir priemokos darbuotojams gali būti nustatyti, neviršijant darbo užmokesčiui skirtų lėšų (*Savivaldybės administracija, Surviliškio seniūnija, lopšelis – darželis „Varpelis“*)
- ✓ specialistams, dirbantiems pagal darbo sutartis, nustatyti priedai už aukštą kvalifikaciją, skubių, svarbių ir sudėtingų užduočių vykdymą, už papildomų darbų vykdymą. Įsakymuose, darbuotojų prašymuose skirti priedus, užduotys nesuformuluotos, nekonkretizuota už ką kiekvienam darbuotojui skiriami priedai, apsiribojama teisės aktuose nurodyta sąvoka „...svarbių ar sudėtingų darbų (užduočių) vykdymą...“, nenurodomi kokie papildomi darbai atliekami (*Savivaldybės administracija, Surviliškio seniūnija*).
- ✓ audituotose biudžetinėse įstaigose pagal atostoginių kaupinių žiniaraščius 2013-12-31 yra darbuotojų kurie nepanaudoję kasmetinių atostogų nuo 70 iki 213 kalendorinių dienų. Atostogų grafikai netvirtinami arba jais nesivadovaujama, tuo pažeidžiant Darbo kodekso²⁴ 169 str. nuostatas. Tai turi įtakos įstaigų finansiniams įsipareigojimams (*Savivaldybės administracija, Truskavos, Surviliškio, Pelėdnagių, Krakių, Josvainių, Šėtos seniūnijos*).

²² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-02-08 įsakymas Nr. 1K-059 “Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11-ojo standarto patvirtinimo” (su vėlesniais pakeitimais);

²³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr.511 „Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais jo pakeitimais);

²⁴ 2002-06-04 Lietuvos Respublikos Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas Nr.IX-926;

6.6. Ilgalaikio turto sritis

Pagal valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą²⁵ – turtas turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojama juo efektyviai ir racionaliai.

Audito metu nustatyti neatitikimai kokybiškai reikšmingi dėl teisės aktų pažeidimų:

- ✓ Ilgalaikio turto apskaita tvarkoma nesivadovaujant 12-uju „Ilgalaikis materialusis turtas“ bei 13-uju „Nematerialusis turtas“ viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartais²⁶ (nėra nustatyta ilgalaikio turto likvidacinė vertė, ilgalaikis turtas priskirtas neteisingoms turto grupėms) (*Savivaldybės administracija, Truskavos, Surviliškio seniūnijos, M.Daukšos viešoji biblioteka, mokyklos-darželiai „Dobiliukas”, „Puriena, lopšelis-darželis „Aviliukas).*
  - ✓ Valstybės kontrolė audito metu nustatė ilgalaikio finansinio turto duomenų neatitikimą savivaldybėje: administracija tvarkydama ilgalaikį finansinį turtą iki 2013-12-31 nesivadovavo 14-ojo „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“²⁷ standarto 5 ir 45 p. ir 15-ojo „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“ standarto²⁸ 8 p. nuostatomis, netaikė nuosavybės metodo įtakos kontroliuojamiems ir asocijuotiems bei bendrai kontroliuojamiems subjektams, pagal jų veiklos rezultatus.
  - ✓ Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą²⁹ apskaitos duomenys, kurių pagrindu rengiamos finansinės ir kitos ataskaitos, turi būti pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis.
Buvo vertinama ar savivaldybės biudžetinės įstaigos tinkamai pasirengė ir atliko 2013 m. viso turto ir įsipareigojimų inventorizacijas, vadovaujantis patvirtintomis Inventorizacijos taisyklėmis³⁰ ir viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartais (VSAFAS). Peržiūrėta 19 biudžetinių įstaigų (gimnazijos, pagrindinės mokyklos, darželiai, seniūnijos, kultūros centrai) pateikti metinės inventorizacijos dokumentai (vadovų įsakymai dėl inventorizacijos atlikimo, inventorizavimo aprašai- sutikrinimo žiniaraščiai, ilgalaikio turto apskaitos kortelės ir sąrašai, skolų suderinimo aktai, inventorizacijos išvados), patikrintas atliktų inventorizacijų įforminimas. Dalyvauta stebėtojo teisėmis 10 audituojamų įstaigų metinėse inventorizacijose. Atliktos dalinės inventorizacijos (ilgalaikio nematerialiojo ir materialiojo turto, ūkinio inventoriaus bei atsargų, piniginių lėšų), kurių metu faktiškai rastus kiekius palyginome su buhalterinės apskaitos duomenimis. Įsitikinta - faktiškai apžiūrėtas turtas egzistuoja.
- Nustatyti sisteminiai pažeidimai:
- ✓ Inventorizacija atliekama remiantis vadovo įsakymu, inventorizacijos įsakymuose nenurodyta inventorizacijos komisijos pirmininko, narių pareigos, nariais paskirti materialiai atsakingi asmenys, nėra nustatyta inventorizacijos pradžios ir pabaigos laikas,

²⁵ Lietuvos Respublikos 1998-05-12 valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais);

²⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 “Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo”, 2008-07-16 įsakymas Nr. 1K-238 “Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 13-ojo standarto patvirtinimo”;

²⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymas Nr. 1K-430 “Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 14-ojo standarto patvirtinimo”;

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymas Nr. 1K-433 “Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 15-ojo standarto patvirtinimo”;

²⁹ Lietuvos Respublikos 2007-06-26 Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas Nr. X-1212

diena kurios būklei atliekama turto inventORIZACIJA (*Truskavos, Surviliškio seniūnijos, „Aušros“ sveikatinimo ir sporto, Truskavos pagrindinės mokyklos, lopšelis-darželis „Vyturėlis“, Josvainių kultūros centras, Šėtos socialinio ir ugdymo centras*).

- ✓ Mokėtinos ir gautinos sumos turi būti inventorizuotos vadovaujantis inventORIZACIJOS taisyklėmis³⁰ bei įstaigos vadovo įsakyme nurodytai datai. Nesuderintos skolos su valstybės biudžetu (VMI), su fondu (SODRA), datai nurodytai metinės inventORIZACIJOS įsakyme (*Savivaldybės administracija, mokyklos-darželiai „Dobiliukas“, „Vaikystė“, lopšeliai-darželiai „Pasaka“, „Vyturėlis“, Josvainių gimnazija, Aušros sveikatinimo ir sporto, Truskavos pagrindinės mokyklos*).
- ✓ Pagal 17-ąjį standartą „Finansinis turtas ir įsipareigojimai“³¹ skolos turi būti peržiūrimos kiekvienais metais ir inventORIZACIJOS metu daromas skolų nuvertėjimas pagal 22-ąjį standartą „Turto nuvertėjimas“³². Inventorizuojant finansinius įsipareigojimus, inventORIZACIJOS komisijos neatliko skolų nuvertėjimo (*M.Daukšos viešoji biblioteka, Josvainių gimnazija*).
- ✓ Inventorizuojant ilgalaikį turtą naudojamą pagal panaudos sutartis, išsinuomotą, laikinai saugomą įstaigose inventORIZAVIMO aprašuose-sutikrinimo žiniaraščiuose nenurodytas ilgalaikio turto panaudos, nuomos pabaigos laikas (*Savivaldybės administracija, Surviliškio seniūnija, Josvainių, Krakių gimnazijos, Aušros sveikatinimo ir sporto, Truskavos pagrindinės mokyklos, mokyklos-darželiai „Puriena“, „Vaikystė“, lopšelis-darželis „Pasaka“, Truskavos, Šėtos kultūros centrai*).

Pastebėti sisteminiai trūkumai turto apskaitos srityje parodo įstaigų darbo kokybines klaidas, kurios neužtikrina turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo kontrolę.

6.7. Apskaitos organizavimas

Pagal Buhalterinės apskaitos įstatymą²⁸ ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių duomenys registruojami apskaitos registruose, o finansinės ataskaitos sudaromos remiantis jų sąskaitų duomenimis, todėl apskaitos ir finansinių ataskaitų duomenys turėtų sutapti.

Kėdainių rajono Pelėdnagių mokykla - darželis „Dobiliukas“ 2013 metų finansinių ataskaitų rinkinį pateikė pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme³³ nustatytą formą, tačiau ataskaitas sudarė ne pagal sąskaitų duomenis. Pagrindinė informacija reikalinga finansinių ataskaitų rinkiniams sudaryti surinkta iš finansų valdymo ir apskaitos sistemos „Biudžetas VS“ atskiruose moduluose suformuotų apskaitos ataskaitų, formuojant reikiamų operacijų apyvartas, rankiniu būdu pildomų žurnalų ir sukurtų papildomų lentelių. Mokykloje - darželyje tvarkant buhalterinę apskaitą nedirbama visais finansų valdymo ir apskaitos sistemos “Biudžetas VS” moduliais. Nėra sudarytas suvestinis apskaitos registras „Bandomasis balansas“.

Pelėdnagių mokyklos - darželio „Dobiliukas“ buhalterinė apskaita tvarkoma ir finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami nesivadovaujant Buhalterinės apskaitos³¹ ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo²⁷ bei VSAFAS nuostatomis ir reikalavimais.

---

³⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr.719 „Dėl inventORIZACIJOS taisyklių patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais).

³¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-27 įsakymas Nr. 1K-223 “Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto patvirtinimo”:

³² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-04 įsakymas Nr. 1K-229 “Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 22-ojo standarto patvirtinimo

³³ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (2008-11-14 Nr. X-1823 redakcija)

REKOMENDACIJOS

Savivaldybės administracija bei savivaldybės pavaldžios įstaigos dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotos žodžiu ir raštais.

Pažymime pažangą vykdant audito metu pateiktas rekomendacijas, tačiau, atsižvelgdami į audito ataskaitoje nurodytus dalykus, rekomenduojame:

1. Nustatyti papildomas kontrolės priemones, kurios užtikrintų, kad VSS buhalterinė apskaita būtų tvarkoma ir finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami vadovaujantis Buhalterinės apskaitos, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, VSAFAS nuostatomis ir reikalavimais.
2. Užtikrinti, kad įstaigose atliekant metinę inventorizaciją būtų inventorizuojamas visas turtas - numeruoti blankai, turtas naudojamas pagal panaudos sutartis, išsinuomotas, laikinai saugomas, bei įsipareigojimai - mokėtinos ir gautinos sumos (skolos) pagal Inventorizacijos taisykles bei Viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartų (VSAFAS) reikalavimus.
3. Užtikrinti tinkamą pagal 12-ojo VSAFAS 54 p., 73 p. nuostatų ilgalaikio turto apskaitos tvarkymą.
4. Darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, priedus prie tarnybinių atlyginimų skirti vadovaujantis teisės aktų nuostatomis ir savivaldybės Tarybai patvirtinus atitinkamų metų Savivaldybės biudžetą.
5. Nustatyti papildomas kontrolės priemones, kurios užtikrintų, darbuotojų kasmetinių atostogų suteikimo eilę ir jos vykdymą.

Savivaldybės kontrolierė

Zita Valiauskienė